

”KELPOLAMPAAN TYÖTERVEYSHUOLTO”

Lammasterveys 2020 –ohjelman kuukausikirje, 9/2021

KELPOLAMMAS ON KESTÄVÄN LAMMASTALouden POLULLA

Kestävä lammastalous on elinvoimaista ja ekologista. Se hyödyntää eläinten, ihmisten ja ympäristön kannalta parhaita tuotantomenetelmiä.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin varmistaminen lampoloissa tehdään valituissa laatupisteissä parhaita käytäntöjä noudattaen. Uuhenvuosi etenee suunnitellusti ja ennakoiden vaiheesta toiseen.

Kuntoluokitus sujuu karsinassakin, kunhan uuhet ovat ”kasassa”.

UUHIEN VALINTA – ASETA KRITTEERIT JA PYSY NIISSÄ

Kevätpoikivien uuhien tuotantovuosi on juuri alkamaisillaan tai jo alkanut. Nyt tehdään niitä valintoja, joiden kanssa eletään ensi kesään.

Valintakriteerien pitäisi olla selvät – kysymys on vain siitä, mille korkeudelle rima asetetaan ja pidetään. Tuotantoon tulisi valita vain sellaisia uuhia, joilla on perusedellytykset kasvattaa tasakokoinen vuonue.

Luonne ja rakenne

Sopivat uuhet ovat terveitä ja rakenteeltaan kestäviä. Hampaat ovat kunnossa (tarkista), sorkat hoidettu (huolehdi). Sitten muistiinpanoihin: Uuhilla ja niiden emillä pitää olla hyvät emo-ominaisuudet, karitsoiden on pitänyt syntyä sujuvasti ja pirteinä (ei juuri kuolleisuutta). Kuuden viikon kasvut kuvaavat emän maidontuotantokykyä

Utareterveys

Terve utare on pehmeä eikä vetimissä ole vaurioita. Utare tunnustellaan huolellisesti vieroituksen yhteydessä ja kun uuhi on ollut ummessa noin 2 kuukautta, sekä valittaessa astutettavat uuhet. Vielä siinä vaiheessa, kun tehdään astutusryhmiä, on mahdollista karsia uuhia, joilla on kovettumia utareissa. Utaretulehduksen riski kasvaa uuhien vanhetessa. Tämä johtuu yksinkertaisesti siitä, että vanhalle uuhelle voi alkaa kasautua erilaisia riskitekijöitä kuten vedinvaurioita, utarekovettumia tai huonojalkaisuutta.

Kuntoluokka

Noin kolme viikkoa ennen astutuskauden alkua kuntoluokkien on oltava 3-3,5. Muista, että kuntoluokan muuttaminen 0,5 yksikköä vie noin neljä viikkoa. Siksi astutukseen valittavat uuhet pitää kuntoluokitaa ensimmäisen kerran ajoissa, ainakin 2 kk ennen pässin laittamista uuhille. Lihavat uuhet laihdutetaan, laihat lihotetaan. Juuri ennen astutusta ei kannata alkuperäisrotulampaita yrittää lihottaa, sillä ruokinnan muutos voi toimia kiihotusruokintana, josta seuraa isoja vuonueita. Uuhet ajoissa sisälle ja tasaiselle ruokinnalle jo 3 viikkoa ennen astutusta!

Tavoitemittarit

Nyt tulee totuuden paikka. Tavoitellaanko optimaalisten uuhien osuudeksi astutusten alkaessa 95 %, 85 % vai jotakin muuta? Kannattaa olla realisti, mutta asettaa silti etukäteen kunnianhimoinen tavoite. Utare-, jalka tai hammasvikojen osalta ei kannata hempeillä, vaan asettaa tällaisten uuhien osuudeksi pyöreä nolla.

---

*Aloita tulevaisuuden tekeminen nyt, hanki
lampolallesi Kelpolammas^{TM}-laatumerkki!*

SAATAMME olla sopivassa kuntoluokassa, mutta sitä ei tiedä kokeilematta.

Lammasmaailma Oy
Metsälammentie 20
34130 Ylinen
info@lammasmaailma.fi
www.lammasmaailma.fi

Koulutuskalenteri
<https://lammasmaailma.fi/hyva-tapa-toimia/koulutuskalenteri>

Lammaslääkäri
puh. 0600-306 627 (2,54 eur/min)

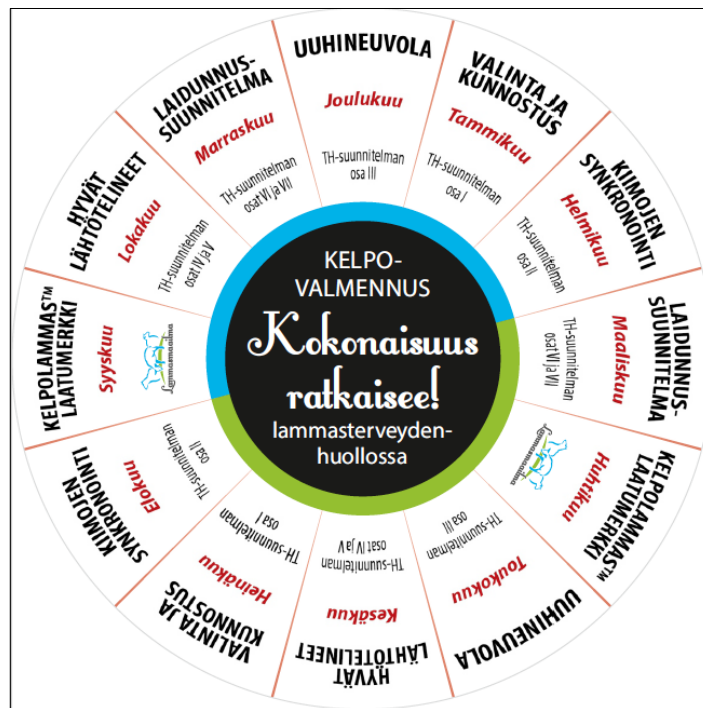
Verkkokauppa
<https://lammasmaailma.fi/verkkokauppa>

ALOITA KELPOVALMENNUS LOKAKUUSSA

Helpon se tapahtuu valmennuswebinaarilla, johon lokakuussa voit osallistua joko maanantaina 4.10. klo 18-19 tai torstaina 7.10. klo 15-16. Teemana HYVÄT LÄHTÖTELINEET, TH-suunnitelman osat IV ja V.

Sähköinen TH-lomake noudattaa Lammasterveys 2020 -ohjelman rakennetta. Lomake huolehtii kokonaisuuden hallinnasta hyvien käytäntöjen, mittareiden ja tukitoimintojen kautta. TH-Digiassari puolestaan tekee kuntoluokkien, painojen, tiineystietojen ja lääkitysten kirjaamisesta helppoa ja hyödyllistä ja tarjoaa päätöksenteon tueksi yhteenvetoja ja muistutuksia.

Sähköiset työkalut saat käyttöösi osana **Kelpovalmennusta**, jonka avulla rakennat tilallesi tavoitteellisen terveydenhuoltosuunnitelman. Tutustu etävalmennuksen yksityiskohtiin koulutuskalenterissa ja [ilmoittaudu sähköpostitse mukaan saman tien.](#)

Kelpovalmennuksen vuosikello. Ks. tarkemmin koulutuskalenterista.

Lammasterveys 2020